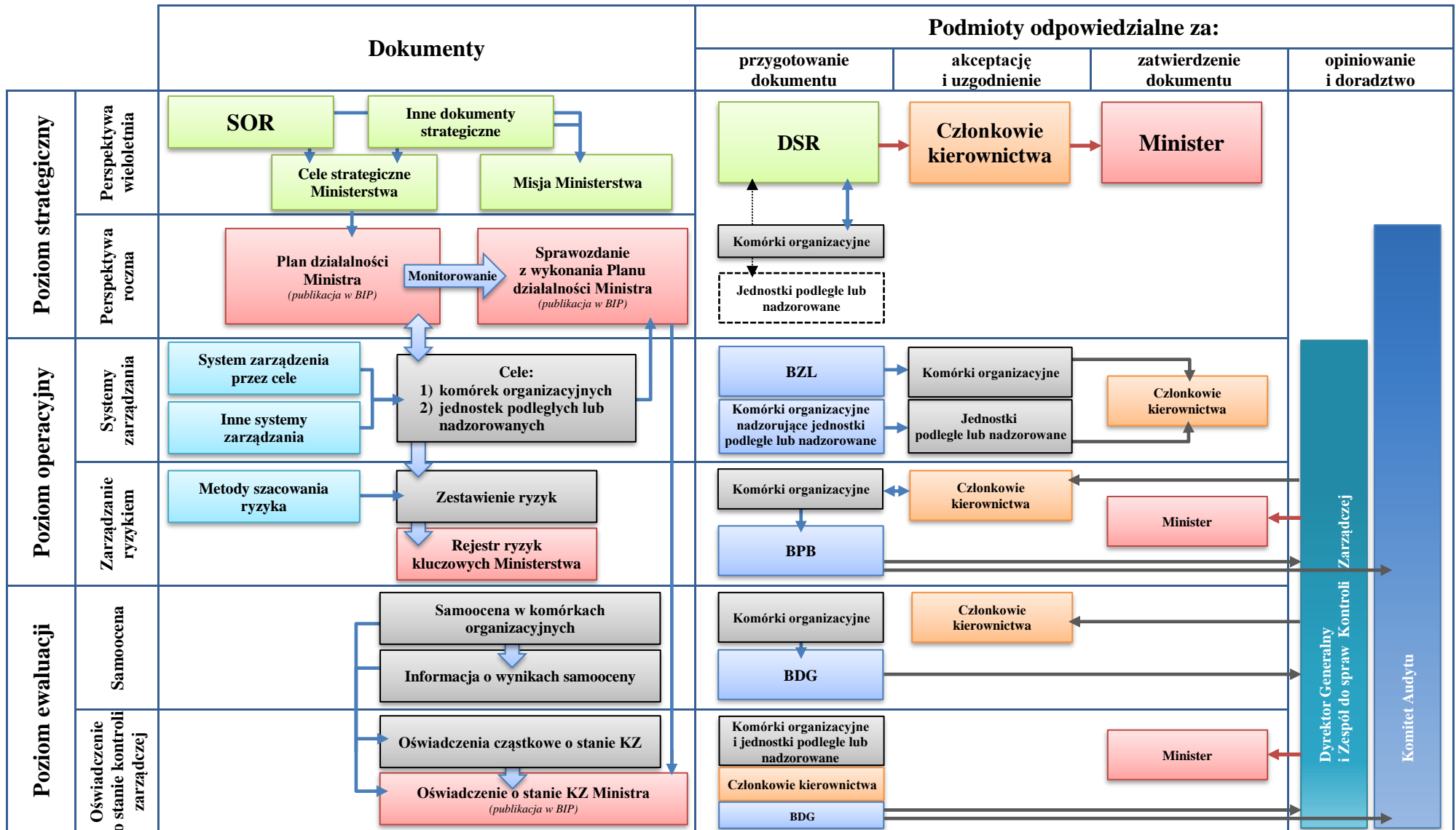

SCHEMAT ORGANIZACJI KONTROLI ZARZĄDCZEJ W MINISTERSTWIE

**Sposób szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka
oraz wpływu zidentyfikowanego ryzyka na realizację celów i zadań
określonych w planie działalności Ministra**

Do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka stosuje się poniższą skalę:

Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka		
Ocena	Punkty	Opis
Bardzo niskie	1	Prawdopodobieństwo wynosi poniżej 11%
Niskie	2	Prawdopodobieństwo wynosi: 11-30%
Średnie	3	Prawdopodobieństwo wynosi: 31-50%
Wysokie	4	Prawdopodobieństwo wynosi: 51-70%
Bardzo wysokie	5	Prawdopodobieństwo wynosi powyżej 70%

Do szacowania wpływu na realizację celów Ministerstwa stosuje się poniższą skalę:

Wpływ na realizację celów Ministerstwa		
Ocena	Punkty	Opis
Nieznaczny	1	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje nieznaczne zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań, nie wpływa na wizerunek Ministerstwa. Skutki zdarzenia można łatwo usunąć.
Mały	2	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje małe zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań, częściowo wpływa na wizerunek Ministerstwa. Skutki zdarzenia można usunąć.
Średni	3	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje małą stratę posiadanych zasobów, ma negatywny wpływ na efektywność działania, jakość wykonywanych zadań, wizerunek Ministerstwa. Z wystąpieniem zdarzenia może się wiązać trudny proces przywracania stanu poprzedniego.

Duży	4	<p>Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje średnią stratę posiadanych zasobów, ma negatywny wpływ na efektywność działania, jakość wykonywanych zadań, wizerunek Ministerstwa.</p> <p>Z wystąpieniem zdarzenia wiąże się trudny proces przywracania stanu poprzedniego.</p>
Krytyczny	5	<p>Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje poważną stratę zasobów lub uszczerbek mający krytyczny wpływ na realizację kluczowych zadań i osiągnięcie założonych celów.</p> <p>Z wystąpieniem zdarzenia wiąże się długotrwały i trudny proces przywracania stanu poprzedniego albo przywrócenie stanu poprzedniego jest niemożliwe.</p>

Objaśnienia:

- 1) Numer w formacie: symbol komórki organizacyjnej i kolejny numer zapisany cyframi arabskimi (np. KO1, KO2, ..., KO19 itd.).
Należy zachować ciągłość numeracji, tzn. w miejsce ryzyka usuniętego z zestawienia nie należy wpisywać nowego; nowemu ryzyku należy nadać kolejny numer.
- 2) W przypadku, gdy źródłem celu i zadania jest plan działalności ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego należy wpisać symbol w formacie „X.Y.Z”, gdzie „X” wskazuje na część planu i numer celu (A/B lub C oraz kolumna 1), „Y” – numer zadania (kolumna 5), a „Z” – numer miernika (kolumna 3), np. A1.8b.8b, co oznacza, że dana KO określa ryzyka dla celu wpisanego do części A planu działalności Ministra, dla zadania 8b z miernikiem 8b. W każdym innym przypadku należy wpisać pełną nazwę dokumentu źródłowego.
- 3) Opracowanie propozycji celów i zadań komórki organizacyjnej odbywa się zgodnie z przyjętym planem działalności ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz odrębnymi przepisami, w tym właściwymi aktami wewnętrznymi w zakresie funkcjonujących w Ministerstwie systemów zarządzania, w szczególności zarządzania przez cele.
- 4) Data pierwszego wpisania ryzyka do zestawienia ryzyk.
- 5) Właściciel ryzyka to wskazana przez kierującego komórką organizacyjną komórka wewnętrzna departamentu/biura, bezpośrednio zarządzająca ryzykiem, w tym odpowiedzialna za podjęcie działań, jeżeli poziom istotności ryzyka przekracza poziom akceptowalny.
- 6) Mechanizmy kontrolne, które już są stosowane i których wpływ jest brany pod uwagę przy ocenie ryzyka.
- 7) Typ reakcji na ryzyko, który zostanie zastosowany w celu ograniczenia istotności ryzyka do poziomu akceptowalnego, spośród: tolerancja, unikanie, wycofanie się, minimalizacja.
- 8) Działania, których podjęcie ograniczy istotność ryzyka do poziomu akceptowalnego.
- 9) Termin podjęcia działań określonych w kolumnie nr 14.
- 10) Działania, które zostaną podjęte gdy ryzyko się zmaterializuje.

(WZÓR)

.....
(nazwa komórki organizacyjnej)

.....
(imię, nazwisko i stanowisko nadzorującego członka
kierownictwa Ministerstwa)

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
dyrektora komórki organizacyjnej,
za rok**

Dział I¹⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie komórce organizacyjnej:

Część A²⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B³⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁴⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁵⁾

- monitorowania realizacji celów i zadań,
- samooceny,

- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- źródeł informacji, w tym oświadczeń o stanie kontroli zarządczej, pozyskanych od kierowników jednostek podległych lub nadzorowanych, wobec których komórka organizacyjna sprawuje, w imieniu Ministra, sprawy nadzoru merytorycznego:

.....
(należy wpisać imię i nazwisko kierownika, stanowisko oraz nazwę jednostki podległej lub nadzorowanej)

- innych źródeł informacji:
-

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

.....
(miejsowość, data)

/podpisano elektronicznie/
.....
(podpis dyrektora komórki organizacyjnej)

Dział II⁶⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

.....
.....
.....

[Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu komórki organizacyjnej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.]

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

.....
.....
.....

[Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.]

Dział III⁷⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

.....
.....
.....

[Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.]

2. Pozostałe działania:

.....
.....
.....

[Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.]

Objaśnienia:

- 1) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część, tzn. A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem „X” odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 2) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 3) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 4.
- 4) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 5) Znakiem „X” zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu: „inne źródła informacji” należy je wymienić.
- 6) Dział II sporządza się w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 7) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C, lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.

(WZÓR)

.....
(nazwa komórki organizacyjnej)

**Uzasadnienie do oświadczenia o stanie kontroli zarządczej
dyrektora komórki organizacyjnej,
za rok**

**W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedzający rok,
za które składane jest oświadczenie (dalej: „poprzedzające oświadczenie”):**

- 1) zaznaczono część: A B C
- 2) wypełniono dział II pkt 2: Tak Nie
(Wypełnienie działu II jest obowiązkowe, jeżeli zaznaczono część B lub C w dziale I poprzedzającego oświadczenia.)

**W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej za rok, którego dotyczy niniejsze uzasadnienie
(dalej: „bieżące oświadczenie”):**

- 1) zaznaczono część: A B C
- 2) wypełniono dział II: Tak Nie
(Wypełnienie działu II jest obowiązkowe, jeżeli zaznaczono część B lub C w dziale I bieżącego oświadczenia.)
- 3) wypełniono dział III pkt 1: Tak Nie
(Wypełnienie działu III pkt 1 jest obowiązkowe, jeżeli zaznaczono część B lub C w dziale I poprzedzającego oświadczenia.)
- 4) wypełniono dział III pkt 2: Tak Nie
(Wypełnia się, jeżeli w roku, którego dotyczy oświadczenie podjęto działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej, niezaplanowane w poprzedzającym oświadczeniu.)

W komórce organizacyjnej w roku, za który składane jest oświadczenie:

- 1) realizowano inwestycje, o których mowa w art. 133a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.
o finansach publicznych: Tak Nie
- 2) były przeprowadzone zewnętrzne lub wewnętrzne kontrole lub audyty: Tak Nie
- 3) prowadzono, w imieniu Ministra, sprawy nadzoru (merytorycznego, organizacyjnego, finansowego,
kadrowego) nad jednostkami podległymi lub nadzorowanymi: Tak Nie

**I. Działania dotyczące monitorowania poszczególnych elementów kontroli zarządczej,
w szczególności monitorowania celów i zadań ujętych w planie działalności Ministra, w tym omówienie
wyników oceny stopnia realizacji założonych celów inwestycji, o których mowa w art. 133a ustawy
z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jeżeli były realizowane**

--

II. Wyniki samooceny
III. Informacje uzyskane w procesie zarządzania ryzykiem
IV. Wyniki zewnętrznych i wewnętrznych audytów i kontroli
V. Sprawy nadzoru prowadzonego w imieniu Ministra nad jednostkami podległymi lub nadzorowanymi*
VI. Inne informacje w zakresie działania komórki organizacyjnej, mające szczególne znaczenie dla treści oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za dany rok**

.....
(miejsowość, data)

/podpisano elektronicznie/
.....
(podpis dyrektora komórki organizacyjnej)

* Jeżeli w podległej komórce organizacyjnej nie są prowadzone sprawy nadzoru nad jednostkami podległymi lub nadzorowanymi (wg właściwości), należy wpisać „nie dotyczy”.

** Jeżeli nie ma takich informacji, należy wpisać „brak”.

(WZÓR)

.....
(imię i nazwisko członka kierownictwa Ministerstwa)

.....
(imię i nazwisko Ministra)

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
członka kierownictwa Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej,
za rok**

Dział I¹⁾

Działając na rzecz zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem

na podstawie oświadczeń częściowych uzyskanych od dyrektorów nadzorowanych komórek organizacyjnych:

.....
(należy wpisać imię i nazwisko dyrektora komórki organizacyjnej i nazwę komórki organizacyjnej)

oraz na podstawie źródeł informacji, w tym oświadczeń o stanie kontroli zarządczej, pozyskanych od kierowników jednostek podległych lub nadzorowanych, wobec których sprawuję, w imieniu Ministra, nadzór merytoryczny:

.....
(należy wpisać imię i nazwisko kierownika, stanowisko oraz nazwę jednostki podległej lub nadzorowanej)

informuję, że:

Część A²⁾

- w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B³⁾

- w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁴⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁵⁾

- monitorowania realizacji celów i zadań,
- samooceny,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- oświadczeń o stanie kontroli zarządczej dyrektorów nadzorowanych komórek organizacyjnych, wraz z uzasadnieniami,
- źródeł informacji, w tym oświadczeń o stanie kontroli zarządczej, pozyskanych od kierowników jednostek podległych lub nadzorowanych, wobec których wykonuję w imieniu Ministra nadzór merytoryczny,
- innych źródeł informacji:
-

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

.....
(miejsowość, data)

/podpisano elektronicznie/
.....
(podpis dyrektora komórki organizacyjnej)

Dział II⁶⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

.....
.....
.....

[Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu Ministerstwa/działu, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.]

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

.....
.....
.....

[Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.]

Dział III⁷⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

.....
.....
.....

[Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.]

2. Pozostałe działania:

.....
.....
.....

[Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.]

Objaśnienia:

- 1) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część, tzn. A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem „X” odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 2) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 3) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 4.
- 4) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 5) Znakiem „X” zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu: „inne źródła informacji” należy je wymienić.
- 6) Dział II sporządza się w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 7) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C, lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.